

Kunów, dnia 22.01.2026 r.

INFORMACJA nt. ROLNICTWA I LEŚNICTWA W GMINIE

Powierzchnia gminy obejmuje obszar 11357 ha, z czego użytki rolne (UR) zajmują 5240 ha co stanowi 46,1% powierzchni ogólnej gminy, a lasy 5492 ha – 48,4%.

	Użytki rolne	Lasy	Inne grunty	Razem
Miasto	467 ha	78 ha	182 ha	727 ha
Gmina	4773 ha	5414 ha	443 ha	10630 ha
Ogółem	5240 ha	5492 ha	625 ha	11357 ha
%	46,1	48,4	5,5	100,0

Inne grunty – grunty zabudowane i zurbanizowane, grunty pod wodami, nieużytki, różne.

Pod względem przydatności do produkcji rolniczej gmina podzielona jest na dwie części, a umowna granica wyznaczona jest przez linię kolejową przebiegającą przez teren gminy. Na terenie gminy dominują gleby słabe od IV do VI klasy bonitacyjnej, zajmujące powierzchnię 3064 ha, co stanowi 55,4% ogólnej powierzchni UR, a gleby bardzo dobre, czyli I – II klasy bonitacyjnej, zajmują powierzchnię 510 ha, co stanowi jedynie 9,2% powierzchni UR.

W części północnej obejmującej sołectwa: Boksycka, Janik, Kolonia Inwalidzka, Kolonia Piaski, Kurzacze, Miłkowska Karczma i Wymysłów występują gleby słabe IV - VI klasy bonitacyjnej. Na ogólną powierzchnię 1598 ha UR wszystkie zaliczone są do IV – VI klasy, co stanowi 28,9% ogólnej powierzchni UR w gminie.

W części południowej gminy obejmującej sołectwa: Biechów, Bukowie, Chocimów, Małe Jodło, Nietulisko Małe, Prawęcín i Udzieców występują gleby lepszej jakości zaliczone do I – III klasy bonitacyjnej. Z ogólnej powierzchni 2379 ha UR w tych sołectwach grunty klas I – III zajmują 1846 ha, co stanowi 33,4% ogólnej powierzchni UR w gminie.

Pozostałe sołectwa: Doły Biskupie, Kunów, Nietulisko Duże i Rudka stanowią strefę przejściową łączącą obie wcześniej wymienione części gminy.

Taki podział gleb w gminie warunkuje prowadzenie działalności rolniczej – jej opłacalność. W części północnej gdzie dominują gleby słabe tylko nieliczni rolnicy prowadzą jeszcze działalność rolniczą. Znajduje to potwierdzenie przy występowaniu rolników o płatności obszarowe. Z tej części gminy o płatności te w roku 2025 wystąpiło 79 rolników, co stanowi 22,00 % wszystkich wniosków. Pomimo tego, że w części południowej występują gleby lepszej jakości, pochodzenia lessowego, to i w tej części nie wszystkie grunty są użytkowane. Związane to jest z ukształtowaniem terenu – występują tu liczne jary i wąwozy, a uprawa gleby na stromych zboczach jest bardzo niebezpieczna. Szacuje się, że ponad 50% użytków rolnych jest nieużytkowana czyli odługuje. Wpływ na taką strukturę użytkowania ziemi ma niewątpliwie niska opłacalność produkcji, duże rozdrobnienie gospodarstw, jak również słaba jakość gleb zwłaszcza w części północnej gminy.

Z danych uzyskanych podczas spisu rolnego w 2020 r. wynika, że w gminie było 406 gospodarstw rolnych, a średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosiła 5,56 ha. Szczegółowy podział gospodarstw ze względu na powierzchnię przedstawia poniższa tabela:

Liczba gospodarstw	Poniżej 1 ha	1 – 5 ha	5 – 10 ha	10 – 15 ha	Powyżej 15 ha
406	10	307	53	13	23

Z danych uzyskanych podczas spisu rolnego w 2020 r. wynika, że w gminie pod zasiewami znajduje się 1439 ha, łąki trwałe zajmują 235 ha, pastwiska trwałe – 15 ha, a uprawy trwałe (sady) – 162 ha. W strukturze zasiewów dominują zboża, których jest 1128 ha, rzepak 163 ha, ziemniaki 22 ha.

Według danych uzyskanych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w systemie IRZ zarejestrowanych jest (dane z 2025 r.):

bydło - 247 szt.

owce - 5 szt.

kozy - 81 szt.

świnie - 53 szt.

jeleniowate - 2 szt.

konie - 41 szt.

Niewątpliwie na użytkowanie gruntów wpływ ma organizacja skupu płodów rolnych oraz ceny na podstawowe produkty rolne. Ceny zbóż kształtują się następująco:

Lp.		rok 2023 styczeń	rok 2024 styczeń	rok 2025 styczeń	rok 2026 styczeń
1.	pszenica	120-130 zł/q	75 zł/q	86-90 zł/q	73 zł/q
2.	jęczmień	120-122 zł/q	70 zł/q	80-83 zł/q	68 zł/q
3.	pszenżyto	110-120 zł/q	65 zł/q	77-80 zł/q	60 zł/q

Skupem żywca wieprzowego i wołowego na naszym terenie zajmuje się Zakład Przetwórstwa Mięsnego „ANKAZ” w Kunowie oraz inne tego typu zakłady znajdujące się w ościennych gminach. Ceny skupu żywca kształtują się następująco:

Lp.		rok 2023 styczeń	rok 2024 styczeń	rok 2025 styczeń	rok 2026 styczeń
1.	żywiec wieprzowy	8,50 zł/kg	8,00 zł/kg	6,30 zł/kg	4,80-5 zł/kg
2.	żywiec wołowy	12,00-14,00 zł/kg	13,00 zł/kg	12,00 zł/kg	15,00 zł/kg

Ceny skupu żywca wieprzowego obniżyły się, natomiast ceny skupu żywca wołowego wzrosły.

Od kilku lat rolnicy mogą zwracać się o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W 2025 roku złożonych zostało 255 wniosków (w 2024 r. – 254, w 2023 r. – 268, w 2022 r. – 272, w 2021 r. – 265, w 2020 r. – 266). Wnioski składane są w dwóch terminach: do końca lutego i do końca sierpnia.

W roku 2025 Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadził doradztwo grupowe obejmujące 3 spotkania dla grupy 5 osób. Ponadto rolnicy mieli możliwość skorzystania ze szkoleń organizowanych w formie on-line w tym obowiązkowego szkolenia dla beneficjentów ekoschematu Dobrostan zwierząt „Metody ograniczające stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej – szkolenie dla beneficjentów ekoschematu Drobnostan zwierząt” po uprzednim zarejestrowaniu się na stronie www.sodr.pl. Rolnicy zamieszkujący gminę Kunów korzystali z możliwości odbycia obowiązkowego szkolenia dla beneficjentów ekoschematu Drobnostan zwierząt Metody ograniczające stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej – szkolenie dla beneficjentów ekoschematu Drobnostan zwierząt organizowanych na terenie powiatu. Rolnicy korzystali z możliwości uczestnictwa w dwóch konferencjach powiatowych zorganizowanych w marcu i listopadzie 2025 r. W 2025 roku udzielono mieszkańcom gminy 336 porad informacyjnych

i indywidualnych. Wykonano ich na rzecz 140 usług odpłatnych z których znacząca większość stanowiła wnioski o przyznanie płatności obszarowych na rok 2025.

Na poprawę kondycji ekonomicznej gospodarstw rolnych wpływa pozyskiwanie dochodów spoza rolniczej działalności. Jedną z takich form jest prowadzenie gospodarstw agroturystycznych. W chwili obecnej na terenie gminy funkcjonują 4 gospodarstwa i 2 pokoje gościnne:

1. Gospodarstwo agroturystyczne „Wieża na górze” Małgorzata Rosińska w Nietulisku Dużym – 11 miejsc,
2. Gospodarstwo agroturystyczne „Baba Jagna” Wiesław Tkaczuk w Chocimowie – 22 miejsca,
3. Gospodarstwo agroturystyczne „Domowe klimaty u Justyny” w Nietulisku Dużym – 5 miejsc,
4. Gospodarstwo agroturystyczne „Agroturystyka Małe Jodło 29” – 13 miejsc,
5. Pokoje gościnne, Pokoje u Cezarego Lucyna Myszkowska w Kunowie – 14 miejsc,
6. Pokoje gościnne „Gościniec w Miłkowskiej Karczmi” Marcin Piwnik w Miłkowskiej Karczmi – 8 miejsc.

Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Ostrowcu Św. przyjęło do realizacji następujące ilości wniosków w ramach realizowanych programów:

1) Przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego i wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW):

Lp.	Miejscowość	2025	
		Płatności bezpośrednie	ONW
1.	Biechów	13	-
2.	Boksycka	6	3
3.	Bukowie	48	2
4.	Chocimów	18	-
5.	Doły Biskupie	29	-
6.	Janik	33	27
7.	Kolonia Inwalidzka	4	3
8.	Kolonia Piaski	4	3
9.	Kunów	49	9
10.	Kurzacze	5	4
11.	Małe Jodło	21	-
12.	Miłkowska Karczma	18	16
13.	Nietulisko Duże	33	-
14.	Nietulisko Małe	15	1
15.	Prawęcín	35	0
16.	Rudka	8	4
17.	Udziców	26	-
18.	Wymysłów	9	8
Razem		374	80

2) zalesienie gruntów rolnych oraz zalesienie gruntów innych niż rolne: w ramach PROW 2004-2006, PROW 2007-2013, PROW 2014-2020 nie został złożony żaden wniosek. W ramach PROW 2021-2027 nie został złożony żaden wniosek. W ramach PROW 2014-2020 3 wnioski, w tym: Doły Biskupie – 1, Nietulisko Duże – 2.

3) programy rolnośrodowiskowe: z terenu gminy Kunów nie został złożony żaden wniosek

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Świętokrzyski Oddział Regionalny w Kielcach przyjęła do realizacji następujące ilości wniosków w ramach realizowanych programów:

1. Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników – 4 wnioski,
2. Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw – 4 wnioski,
3. W ramach działania Zarządzanie ryzykiem – nikt z mieszkańców gminy nie składał wniosku o dofinansowanie.

W 2025 roku żaden rolnik nie otrzymał pomocy w ramach wsparcia realizowanego przez Wydział Rozwoju Rynków Rolnych ani nie występował o pomoc do SZ w Opatowie w ramach wsparcia realizowanego przez KOWR.

LEŚNICTWO

Lasy i grunty leśne na terenie gminy zajmują powierzchnię 5492 ha co stanowi 48,4% ogólnej powierzchni gminy. Grunty leśne osób fizycznych 696 ha co stanowi 12,7 % ogólnej powierzchni lasów. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych od 2022 roku sprawuje Starosta Ostrowiecki.

ŁOWIECTWO

Gospodarka łowiecka prowadzona jest przez dzierżawców obwodów łowieckich. Na terenie gminy działa 5 kół łowieckich:

1. Koło Łowieckie „PONOWA”
2. Koło Łowieckie „JARZĄBEK”
3. Koło Łowieckie „DUDEK”
4. Koło Łowieckie „GÓRA CHEŁMOWA”
5. Koło Łowieckie „HUBERT”

Dzierżawca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach rolnych przez: dziki, łosie, jelenie, danielę i sarny. Na terenie gminy najczęściej szkody wyrządzane są przez dziki. Na pisemny wniosek właściciela lub posiadacza gruntów rolnych, dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego w oględzinach i szacowaniu szkód może brać udział przedstawiciel izby rolniczej. Wystąpienie szkód spowodowanych przez zwierzynę zgłaszane jest bezpośrednio do kół łowieckich.

KIEROWNIK
Referatu Spraw Obywatelskich,
Rolnictwa i Środowiska

23. STY. 2026

mgr inż. Jarosław Adamski

INSPEKTOR
ds. Kontroli Zarządczej

mgr Jarosław Kłowski